

Advent 2. vasárnapja

2Pt 3,8-14

„Az Úr napja!”

⁸Szeretteim, főképp egy dolog ne kerülje el figyelmeteket, az, hogy egy nap az Úr előtt annyi, mint ezer év, ezer év pedig annyi, mint egy nap. ⁹Az Úr nem késik ígérését teljesíteni, ahogy némelyek késedelmeskedésnek tartják, hogy türelemmel viseltetik irántatok, mert nem akarja, hogy valaki is elveszen, hanem hogy mindenki bűnbánatot tartson. ¹⁰Mint a tolvaj, úgy jön el az Úr napja. Ezen a napon az egek nagy robajjal elmúlnak, az elemek a tűz hevétől felbomlanak, a föld és ami rajta van, elenyészik. ¹¹Mivel így minden elpusztul, minden tekintetben szentül és vallásosan kell élnetek, ¹²hiszen várjátok és siettetitek az Isten napjának eljövételét, amikor is az egek lángba borulnak és felbomlanak, az elemek a tűz hevétől megolvadnak. ¹³Mi ígérete alapján új eget és új földet várunk, az igazságosság hazáját. ¹⁴Szeretteim, minthogy ezt várjuk, legyenek rajta, hogy békességben, tisztán és feddhetetlenül találjon benneteket.

Egészen a XIX. századig vallották Euszebiosz püspök véleményét arról, hogy ez a levél Péter apostoltól származik. Ennek ellentmond az a tény, hogy egy galileai zsidó halász nehezen tudott ilyen jól görögül, és nem idézhette hibátlanul az Ószövetség görög fordítását, sőt az is feltűnik, hogy semmi sem utal a levélben arra, hogy ismerte volna a történeti Jézust. Legtöbbször úgy tartják, hogy a levél Domitianus császár idején, 30 évvel Péter halála után íródott, és a keresztény híveket igyekszik erősíteni, akik az Úr napjára való várakozásban megfáradtak. A kozmikus és társadalmi változásokat az első században gyakori apokaliptikus nyelvezettel írja le. A levél írásának idején a római politikai és gazdasági élet egyre kaotikusabbá vált. Mivel a keresztények az Úr napjának dicsőséges eljövetele helyett üldözésnek voltak kitéve (1Pt 2,13), az üldözést Isten próbatételének tartja (1,6 k.) még a végidő előtt (4,7.17). Kitartásra buzdít, és figyelmeztet a keresztységben vállalt kötelezettségekre, hogy a hívek szent életet éljenek (1,3 k.; 2,1 k.), és teljesítsék állapotbeli köteleességüket.

A mai szentírási szakaszban az a meggyőződés fogalmazódik meg, hogy a keresztények morális helytállásukkal segítik elő a társadalmi megújulást. A társadalom fejlődésének gondolata az Ószövetségből

kölcsönzött tanítás. Ott a fejlődés mozgatója Isten ígéreteinek elhangzása és a beteljesedésre való várás. A késő keresztény levéltudományban ehhez a gondolathoz újabb járul. A keresztények feladata a társadalom átalakítása, amit az Isten is segít. A fejlődés humán és morális vonatkozásairól az I. századi antik társadalomban is sokat beszéltek. Ez a gondolat a nagy technikai fejlődések korszakában előbb a modernizációhoz kapcsolódott, majd a szociális társadalom elméletmodellje váltotta fel, és csak ezt a fejlődést kezdték figyelni. Manapság pedig a technikai fejlődéshez kötődik a világ átalakítása. Ez részben igaz, de ez az új ég és új föld erkölcsi szempontból nem lesz jobb. A feladat sok esetben üldözött keresztény közösségek helytállásán és küldetés tudatán áll vagy bukik. A világ sok esetben ma is ellenségesen gondolkodik a keresztény közösségekről.

Az európai katolikus közösségeknek ez a magatartás nem teljesen ismert és megszokott, legfeljebb azon közösségekben, amelyek egy ideológiai elnyomást sikerrel vészeltek át. Ennek az oka, hogy a Római Katolikus Egyház legtöbb európai államban többségben volt, sőt vezető államalkotó közösség lett. A felvilágosodás óta azonban fokozatosan veszíti közéleti és társadalmi befolyását. A harcos és kioktató keresztény közösség nem kelt szimpátiát a nem hívő emberekben. Sőt a média a különféle eszközeivel könnyen gyűlöletes közösséggé teheti. Ezért a szolidáris, szerény közösség – amely gondolja tagjait, és nem élezi ki a konfliktust környezetével, sőt természetesnek tartja, hogy megrágalmazzák – inkább számíthat a kívülállók megbecsülésére, mint egy agresszív közösség. Az ilyen életmód fenntartása és az ilyen közösség megszervezése csak jól motivált, mélyen Istenben bízó emberekből lehetséges. Olyan emberekből lehet ilyen egyházat szervezni, akik természetesnek veszik, hogy meggyőződésüket sokan nem osztják; természetesnek tartják, hogy emberi megbecsülést csak bizonyított erényekkel tudnak kivívni maguknak, és felelősséggel gondolkodnak saját gyengeségeikről, amellyel a közösségük túlélését is veszélyeztetik. Ez a magatartás az antik világban, egy ellenséges közegben, és az antik vallások versenyében alakult ki. Így élte túl a keresztény egyház az üldözéseket. Ez a magatartás úgy tűnik ismét aktuálissá vált. Semmiféle más erő nem véd meg bennünket, csak az, amely istenhitünkéből és tisztességünkéből táplálkozik.